VN2025-014860
bc zuid

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Zuid van 02 december 2025

Portefeuille: Openbare Ruimte en Groen (33)

Agendapunt: B8

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met vrijgave conceptregels voor winkeluitstallingen en stoepborden Stadsdeel Zuid.

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Zuid besluit

1. Kennis te nemen van de wijzingen die naar aanleiding van de integrale staf (27 oktober 2025) zijn doorgevoerd;

2. Kennis te nemen van de inhoudelijke onderbouwing van belangrijke punten die in de conceptregels (zie bijlage 1) zijn verwerkt;

3. Akkoord te gaan met het participatieplan;

4. Akkoord te gaan met het ter inzage leggen van de concept aanvullende regels voor winkeluitstallingen en stoepborden, de adviesvraag aan de stadsdeelcommissie en het verdere proces.

5. Akkoord te gaan met het versturen van de brief (bijlage) aan ondernemers over de conceptregels en de mogelijkheid om te reageren en met het persbericht (bijlage).

Kernboodschap

Als stadsdeel zijn we continue bezig met de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Iedereen moet zich namelijk vrij kunnen bewegen. We zien dat de druk op de openbare ruimte toeneemt. Zo worden de straten voller en vindt er meer wildgroei plaats van objecten op de stoep. Dat maakt het lastiger voor voetgangers, rolstoelgebruikers, ouderen met een rollator en ouders met kinderwagens om zich veilig en gemakkelijk te verplaatsen. Het nieuwe uitstallingsbeleid brengt hierin meer balans met heldere kaders wat we met elkaar hebben afgesproken. Zo blijft de stad en uw winkelomgeving toegankelijk. Daar heeft iedereen profijt van

Bestuurlijke achtergrond

De openbare ruimte is belangrijk voor de Amsterdammer om elkaar te ontmoeten, om er te spelen, om je te verplaatsen en om er te verblijven. In deze spreekwoordelijke huiskamer die de openbare ruimte is, wordt het steeds drukker door meer bewoners, meer bezoekers en verdichting van de woningbouw. In het Koersdocument Amsterdam Maakt Ruimte wordt hierop voorgesorteerd; op de omgang met deze schaarse openbare ruimte.

Bestuurlijke prioriteit

In het Coalitieakkoord 2022-2026 wordt op het volgende ingezet: In de hele stad bewegen we zo duurzaam en gezond mogelijk en geven we ruimte aan de voetganger en fiets (p.51). Deze regels voor uitstallingen en de vrije doorloopruimte ondersteunen dit streven.

Gemeente Amsterdam

DB

Wettelijke grondslag

De Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam: Artikel C7 Bevoegdhedenbesluit het stellen van nadere regels en het aanwijzen van wegen en weggedeelten als bedoeld in art. 4.5 APV is gedelegeerd aan het DB.

Onderbouwing besluit

Ad 1 Kennis te nemen van de wijzingen naar aanleiding van de integrale staf (27 oktober 2025) zijn doorgevoerd:

Een maatvoering van maximaal 1 meter benoemen (wijziging in DB-oplegger).
In het participatie plan dient de kernboodschap de toegankelijkheid van het voetpad te zijn (in overleg met de woordvoerder aangepast in DB-oplegger + brief + adviesaanvraag aan de SDC en het persbericht).
Duidelijker benoemen dat er nu geen voorstellen voor een totaalverbod worden gedaan, maar enkel het al aanwezige verbod zoals vastgelegd in het inrichtingsplan voor de Ferdinand Bolstraat (wijziging in DB-oplegger);
Het argument voor een vrije doorloopruimte bij de Zuidas van 3 meter, vanwege de schaal van de gebouwen en de beleving daarvan, laten we vervallen (wijziging in DB-oplegger).
De maatvoering voor de vrije doorloopruimte van de Zuidas niet als eerste benoemen, omdat de Zuidas de uitzondering op de regel is (wijziging in regels).
Bij de manier van handhaven aangeven dat handhaving van overtredingen begint met het aanspreken van winkeliers voordat daadwerkelijke boetes worden uitgedeeld (in adviesaanvraag SDC).

Ad 2 Kennis te nemen van de inhoudelijke onderbouwing van belangrijke punten die in de conceptregels (zie bijlage 1) zijn verwerkt;

In de integrale staf zijn vorige keer de volgende belangrijkste punten besproken:

A. Een aparte maatvoering voor de Zuidas;
B. Maatvoering op pleinen;
C. Wel of niet normen voor afmetingen van winkeluitstallingen opnemen;
D. Mogelijkheid om straten, en/of gebieden aan te wijzen waar winkeluitstallingen en stoepborden niet zijn toegestaan;
E. Het maximaal aantal stoepborden;

Hieronder volgt per punt A t/m E een voorstel met toelichting. Het voorstel is verwerkt in de concept regels in bijlage 1.

<u>Ad A: Een aparte maatvoering voor de Zuidas:</u>

Voorstel: de 3,0 meter vrije doorloopruimte voor winkeluitstallingen op de Zuidas op te nemen als minimale vrije doorloopruimte.

Toelichting: In de conceptregels stond vorige keer tijdens de integrale staf een minimale vrije doorloopruimte van 3 meter voor de Zuidas opgenomen. Bestuurder Vink vroeg of dit wel 3 meter moest zijn (in de rest van de gebieden is dit namelijk 2 meter).

Antwoord en advies:

- Het is vanuit de maatvoering voor voetgangers inconsequent als er voor terrassen een andere maatvoering voor de vrije doorloopruimte wordt gekozen dan voor winkeluitstallingen in dit gebied.
- Het gaat om een gebied met zeer hoge dichtheden en dus met relatief veel voetgangers. Er zijn daarom nu relatief breed gedimensioneerde trottoirs. Voor de beleving en ook vanwege het hoge aantal voetgangers is het wenslijk om op de bredere trottoirs en een relatief grote vrije doorloopruimte te behouden.

Ad B: Maatvoering op pleinen

Voorstel: Geen aparte regeling opnemen voor pleinen, maar wel afmetingen voor winkeluitstallingen. Bij Ad C wordt ingegaan op de afmetingen van winkeluitstallingen.

Toelichting: Tijdens de integrale staf is uitgelegd dat de stad/stadsdeel voorzichtig moeten zijn met pleinen en winkeluitstallingen. Zonder een maximale afmeting van een winkeluitstalling zouden twee tegenover elkaar liggende Kiosken met bloemen deze kunnen uitstallen tot er nog twee meter vrije doorloopruimte overblijft. Dat is ongewenst gezien de schaarse openbare ruimte. Bij het terrassenbeleid speelt dit ook. Daarom is er in het terrassenbeleid van Zuid opgenomen dat er maximaal 33% van de oppervlakte van het plein met terrassen mag worden gevuld en de vrije doorloopruimte minimaal 3,5 meter moet zijn. Voor de winkeluitstallingen wordt een maximale diepte van 1 meter voorgesteld (zie volgende punt)

Ad C: Wel of niet normen voor afmetingen van winkeluitstallingen opnemen

Voorstel: Gezien onderstaande punten wordt geadviseerd om zuinig om te gaan met de schaarse openbare ruimte en daarom maximale afmetingen voor winkeluitstallingen op te nemen naast de maatvoering voor de minimale vrije doorloopruimte. Daarbij is vooral de diepte belangrijk voor de voetganger. Een diepte van 1 meter lijkt daarbij een goede maatvoering.

Toelichting: Er wordt geadviseerd om maximale afmetingen op te nemen vanwege de volgende overwegingen:

- In andere stadsdelen zijn hiervoor ook normen opgenomen. Dit vormt overigens nog niet perse een argument om dit te doen. Wel draagt het iets bij aan meer gelijkheid van regels in de stad over hetzelfde onderwerp (winkeluitstallingen).
- Een belangrijker argument om een maximale afmeting op te nemen is dat er na een herinrichting meer ruimte voor de voetganger moet worden gerealiseerd. Daarbij is 2,0 meter vrije doorloopruimte het absoluut minimum volgens het beleidskader Ruimte voor de Voetganger (2023). De wensmaat in het beleidskader is 2,20 meter en dat geldt voor de rustigere plekken. In andere woorden, in drukke straten is er dus meer ruimte nodig. In regel 2.2B is daarom ook aangegeven dat het beleidskader Ruimte voor de Voetganger van toepassing is. De vrije doorloopruimte moet in elk geval minimaal 2,0 meter zijn. Aangezien we op dit moment niet over zeer goede tellingen beschikken, of modelmatige berekeningen, zullen we niet altijd heel hard kunnen onderbouwen dat er meer dan twee meter vrije doorloopruimte nodig is. Het is gezien de schaarse openbare ruimte ongewenst als deze ruimte weer direct wordt opgevuld door grotere winkeluitstallingen en stoepborden. Door een maximale diepte op te nemen wordt dit tegen gegaan.
- Er is nog een andere reden voor het opnemen van een maximale diepte. Als er in een straat voor de ene winkel fietsenrekken of bomen staan en voor de andere winkel geen objecten, dan zou er zonder een maximale afmeting voor winkeluitstallingen bij de ene winkel een veel diepere winkeluitstalling worden toegestaan dan bij de andere winkel en daarmee tot verschillende mogelijkheden voor winkeliers. Op zich is dat bedrijfsrisico, maar het wordt

mogelijk toch terecht of onterecht als een soort ongelijkheid ervaren. De maximum maat lost dit niet geheel op, maar draagt hier wel aan bij.

- Een laatste argument voor het opnemen van een maximale diepte is dat eenmaal vergeven ruimte lastig terug te claimen is. Het kan echter voorkomen dat de gemeente in een latere fase fietsenrekken of iets anders wil bijplaatsen op de stoep. Met een maximale diepte is de kans dat dit nog kan groter, dan zonder deze bepaling. Bovendien verdicht de stad en dat leidt tot meer bezoekers en vooral inwoners. Het betekent dat het alleen maar drukker gaat worden op de stoep. Daarbij geldt dat vergeven ruimte niet zo heel gemakkelijk is terug te winnen.

Toelichting op de vraag waarom er een maatvoering voor de winkeluitstalling van maximaal 1,00 meter diepte en 2,0 meter hoogte wordt voorgesteld?

Het belangrijkste voor de vrije doorloopruimte is de diepte. In de andere stadsdelen met regels voor winkeluitstallingen zijn ook normen voor de maximale afmetingen voor winkeluitstallingen opgenomen. Centrum is het strengste met 0,5 meter diepte, maar ook Osdorp heeft vrij strenge regels hiervoor opgesteld met een maximale diepte van 0,8 meter. West heeft daarentegen weer 1,5 meter als maximale diepte opgenomen ondanks dat de ruimte daar zeer schaars is. Wij denken dat 1,0 meter diepte en 2,0 meter goede maatvoeringen zijn omdat:

- een groenteboer bijvoorbeeld twee standaard fruitkisten (40x40x60) kwijt kan. Met 2,0 meter hoogte kan ook een kaartenmolen worden geplaatst. De hoogte is niet of nauwelijks van invloed op de doorloopruimte.

Overigens zal in de praktijk de minimale vrije doorloopruimte veel vaker beperkend zijn voor de daadwerkelijke maatvoering van de winkeluitstalling dan een maximale dieptemaat voor een winkeluitstalling. Voor die gevallen waar dat niet zo is, vullen we niet direct alle openbare ruimte op met deze maatvoering.

<u>Ad D: Mogelijkheid aanwijzen waar winkeluitstallingen en stoepborden niet zijn toegestaan</u>

Voorstel: Het voorstel is om verboden voor winkeluitstallingen en/of reclameborden in aparte besluiten op te nemen.

Toelichting: Voor de Ferdinand Bolstraat is een apart inrichtingsplan gemaakt waarin ook regels zijn opgenomen voor winkeluitstallingen en reclameborden. Voor de Ferdinand Bolstraat geldt namelijk een verbod op winkeluitstallingen en stoepborden tussen de Ceintuurbaan en Stadhouderskade. Vanuit de gebiedsmakelaars zijn er geen andere straten/gebieden aangegeven waarvoor het wenselijk is om een geheel verbod op uitstallingen in te voeren. Het voordeel om dit apart te doen, is dat er bijvoorbeeld bij een herinrichtingsplan integraal naar de ruimte kan worden gekeken.

<u>Ad E Het maximaal aantal stoepborden</u>

In de conceptregels hebben we nu maximaal 2 stoepborden opgenomen. Dit is conform het Beleidskader Buitenreclame. Tijdens de integrale staf was er geen consensus over maximaal 1 of 2 borden. Verzocht werd om bij grote winkels twee borden toe te staan.

Om aan dit voorstel tegemoet te komen, is het voorstel om het aantal borden te baseren op het aantal publieke in/uitgangen tot de winkel. Bij elke publieke in- en uitgang is het mogelijk om 1 stoepbord te plaatsen met een maximum van 2. Deze regeling is eenvoudig te controleren en komt ook tegemoet aan de vraag om toch bij grote winkels een extra bord toe te staan.

Ad 3 Akkoord te gaan met het participatieplan

Het participatieplan

In het participatieplan is uitgelegd op welke wijze ondernemers en bewoners betrokken worden. Dit gebeurt door de regels ter inzage te leggen, waarna ondernemers en bewoners kunnen reageren. Deze regels zijn nodig omdat er vaak te weinig ruimte is om goed te kunnen lopen doordat winkeluitstallingen en/of stoepborden te veel ruimte innemen op de stoep. Met deze vorm van participatie leek een goede manier, omdat het belang van voldoende ruimte helder is evenals het belang van ondernemers en bewoners. De inschatting is dat verdergaande vormen van participatie nauwelijks tot verdergaande inzichten zullen leiden. Deze vorm van participatie maakt het wel mogelijk om als ondernemer of bewoner aan te geven wat ze van de regels vinden, of om in te gaan op specifieke situaties of specifieke regels.

Het bekend maken van de regels

We stellen voor om de conceptregels op de site van het stadsdeel te publiceren en om de bij ons bekende georganiseerde ondernemers zoals de BIZ en ook de winkelstraatmanagers te benaderen.

Ad 4 Akkoord te gaan met het ter inzage leggen van de concept aanvullende regels voor winkeluitstallingen en stoepborden, de adviesvraag aan de stadsdeelcommissie en het verdere proces.

De belangrijkste regels zijn hieronder opgesomd en voorzien van een motivatie:

De vrije doorloopruimte:

- Minimaal 2 meter elders. (*Motivatie: In normale situaties gaat deze vrije doorloopruimte gelden en kent daarmee dezelfde breedte als voor terrassen. Overigens geldt bij herinrichting en herverdelingsplannen van ruimte, waaronder terrassenplannen, de maatvoering uit het Beleidskader Ruimte voor de Voetganger. De vrije doorloopruimte is dan afhankelijk van de voetgangersintensiteit en minimaal 2 meter)*;
- De Minimaal 3 meter op de Zuidas *(Motivatie: Vanwege de hoge dichtheden, en daardoor hoge aantallen voetgangers, vergt dit ook een grote vrije doorloopruimte. Verder is dezelfde vrije doorloopruimte van 3 meter opgenomen in het terrassenbeleid van stadsdeel Zuid.*

omvang van winkeluitstallingen:

- Winkeluitstallingen zijn maximaal 1 m diep loodrecht op de gevel gemeten en winkeluitstallingen dienen direct te grenzen aan de gevel. *(Motivatie: Een maximum maat voor uitstallingen is gewenst omdat de openbare ruimte schaars is en met de verdichting van de stad wordt deze nog schaarser. Het is dan ongewenst om de openbare ruimte te laten opvullen tot 2 meter vrije doorloopruimte door grotere winkeluitstallingen. Met deze regeling is er bovendien geen aparte regeling voor pleinen nodig. Immers, daar zou opvulling met winkeluitstallingen tot 2 meter vrije doorloopruimte nog ongewenster zijn, omdat het plein vol zou staan met winkeluitstallingen.)*

Het aantal stoepborden:

- Voor een winkel mag maximaal één stoepbord per publieksin-/uitgang worden gezet, en in totaal mogen er maximaal twee stoepborden worden geplaatst. *(Motivatie: hiermee kan bij grote winkels eventueel voor 2 stoepborden worden gekozen. Bovendien is deze regeling goed handhaafbaar).*

Een geheelverbod:

- Er worden buitenom het al aanwezige verbod op winkeluitstallingen en stoepborden in een deel van de Ferdinand Bolstraat nu geen nieuwe straten aangewezen waar een verbod op winkeluitstallingen en/of stoepborden geldt.
- In het geval we dit in de toekomst zouden willen, dan gebeurt dit in aparte besluiten. *(Motivatie: Als het ongewenst is om winkeluitstallingen en stoepborden te hebben in een straat, dan kunnen stadsdelen dit in de regels winkeluitstallingen opnemen. Het is ook mogelijk om dit in aparte besluiten aan te geven. Stadsdeel Zuid kiest ervoor om dit in aparte besluiten te doen. Er zijn momenteel geen straten waarvoor dat nu geldt. Wel geldt er nu al een geheelverbod in een deel van de Ferdinand Bolstraat, maar daartoe werd al besloten bij de herinrichting. Bij een herinrichting kan goed worden gekeken naar de totale inrichting van een straat worden gekeken en of er nog ruimte is voor winkeluitstallingen en/of stoepborden.*rvolgproces
  De regels worden 6 weken ter inzage gelegd en in deze periode kan de stadsdeelcommissie het DB adviseren. Na de terinzagelegging worden de regels met een nota van beantwoording van de reacties en het advies aan het DB ter vaststelling voorgelegd.

De adviesvraag aan de stadsdeelcommissie is op het bijgevoegde adviesformulier weergegeven.

Na de terinzagelegging worden de reacties en het eventuele advies van de stadsdeelcommissie beantwoord in een nota van beantwoording, deze nota wordt samen met de eventueel aangepaste regels ter vaststelling aan het DB aangeboden.

5. Akkoord te gaan met het versturen van de brief (bijlage) aan ondernemers over de conceptregels en de mogelijkheid om te reageren en met het persbericht (bijlage).

In de brief aan de ondernemers in het stadsdeel wordt ingegaan op:

- De belangrijkste conceptregels;
- Waarom deze regels nodig zijn;
- Hoe erop gereageerd kan worden en waar dit kan;
- Dat de reacties samen met die van de stadsdeelcommissie zullen worden meegenomen bij de vaststelling van de (definitieve) regels.

Advies en afstemming

Deze conceptregels zijn het resultaat van een samenwerking tussen de beleidsmedewerker openbare ruimte bij V&OR Kennis en Kaders, de gebiedspool Stadsdeel Zuid, en THOR. De juridische check heeft de jurist van V&OR gedaan.

Duurzaamheid

Klimaatneutrale stad: meer loopruimte betekent dat het de voetganger meer ruimte krijgt. Hiermee wordt het lopen beter gefaciliteerd, wat de modal split positief beïnvloed.

Klimaatrechtvaardige stad: Voldoende doorloopruimte is belangrijk om de toegankelijkheid van de stad te borgen en zorgt voor een inclusievere stad.

Participatie

Na vaststelling van de conceptregels voor winkeluitstallingen door het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Zuid ligt het plan 6 weken ter inzage en kan iedereen hierop reageren. Dit gebeurt conform het bijgevoegde participatieplan.

In deze periode wordt advies gevraagd aan de staddeelcommissie met het bijgevoegde adviesformulier.

Financiële onderbouwing

n.v.t.

Communicatie

Binnen de gemeente

Thor word geïnformeerd

Buiten de gemeente

Zie het bijgevoegde participatieplan.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-066969	Stadsdeel Zuid Voordracht (pdf)
AD2025-078958	Participatieplan DEF.docx (msw12)
AD2025-078959	Persbericht uitstallingsbeleid (003).docx (msw12)
AD2025-078960	Brief uitstallingenbeleid.docx (msw12)
AD2025-078961	adviesvraag_DB_aan SDC_DEF.docx (msw12)
AD2025-078962	Sd Zuid - regels uitstal DEF.docx (msw12)

Uitslag

A Akkoord